

Zápis ze 148. jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací

konaného dne **7. listopadu 2022 od 13.00 hod.** dle dohody na předchozím jednání prezenčně v budově CERGE-EI, Politických vězňů 7, Praha 1.

Jednání se zúčastnili: prof. Ing. Štěpán **Jurajda**, Ph.D. (předseda), Matěj **Bajgar**, Dphil., RNDr. Miloslav **Fryzek**, prof. PhDr. Pavel **Janoušek**, CSc., prof. RNDr. Ing. František **Kocourek**, CSc., doc. RNDr. Stanislav **Kozubek**, doc. Ing. Jaroslav **Machan**, CSc., DrSc., prof. RNDr. Tomáš **Polívka**, Ph.D., prof. MUDr. Josef **Syka**, DrSc., prof. Ing. Bohumír **Strnadel**, DrSc., prof. MUDr. Pavel **Ševčík**, CSc., Ing. Karel **Vejška**, Ph.D., PhDr. RNDr. Hana **Voňková**, Ph.D., Ph.D., Mgr. Ing. Kateřina **Miholová**, Ph.D. (tajemnice KHV), Mgr. Markéta **Avakian** (host), RNDr. Ondřej **Majer**, CSc. (host), Ing. Miroslav **Rychtařík** (host),

Komise byla usnášeníschopná.

Pro jednání Komise byl předem navržen program, podklady pro jednání Komise byly rozesílány průběžně e-mailem.

Projednávané body:

- 1) Zahájení, schválení návrhu programu, schválení zápisu ze 147. jednání KHV
- 2) Informace z 383. zasedání Rady [členové Rady]
- 3) Implementace Metodiky 2017+ [Š. Jurajda, T. Polívka, K. Miholová]
 - a) Informace o aktuálním stavu hodnocení na národní úrovni podle M17+
 - b) Zprávy OP k hodnocení v Modulu 1 a 2
 - c) Námitky k hodnocení v Modulu 1 a 2 v 5. kole hodnocení
 - d) Doplnění Modulu 2
 - e) Analýza nad RIV (M17+ Příručka)
 - f) Modul 2 – problematické časopisy (MDPI apod.)
 - g) Personální složení KHV a OP
 - h) Statut KHV a OP
 - i) MO žádost o rozšíření klasifikace OECD o FORD „obrana“
 - j) Konference Implementace M17+ ve spolupráci s RVŠ
- 4) Agreement on Reforming Research Assessment [Š. Jurajda, T. Polívka]
- 5) IS VaVal [M. Rychtařík]
- 6) Různé
- 7) Závěr

Ad 1) Jednání zahájil prof. Polívka. KHV schválila zápis z předchozího jednání i program dnešního jednání.

Ad 2) Prof. Polívka informoval o dění na 383. zasedání Rady, kde bylo zvoleno 9 členů a předseda vědecké rady GA ČR. KHV byla zpravena o jednání Mezinárodního poradního orgánu Rady pod vedením prof. Michla, kde byla prezentována i Metodika 2017+ a hodnocení na národní úrovni. Byl zahájen proces přípravy Národních priorit výzkumu. Dále Rada schválila návrh Programu na podporu aplikovaného výzkumu Ministerstva zemědělství na období 2024 – 2032 (ZEMĚ II) a návrh Koncepce výzkumu MZV na léta 2022 - 2027, prof. Polívka poděkoval KHV za přípravu vyjádření a komunikaci s rezorty.

Ad 3a) Dr. Miholová členy Komise informovala, že hodnocení probíhá podle harmonogramu. Pokračuje přihlašování vybraných výsledků do Modulu 1 v aplikaci SKV. Proběhlo setkání předsedů Odborných panelů a byla zahájena příprava na tripartitní jednání. Rada schválila materiál „Vzorové příklady hodnocení v Modulu 1“, který je zveřejněn na webu vyzkum.cz a přímo v aplikaci SKV.

Ad 3b) Prof. Polívka otevřel otázku kvality zpráv jednotlivých Odborných panelů k hodnocení v Modulu 1 a 2. Disproporce v detailu i kvalitě zpracování je frapantní. Na začátku roku 2022 došlo k obměně na pozicích předsedů OP, vyměněno bylo pět z šesti předsedů, z nichž tři jsou úplnými nováčky, proces hodnocení tím byl do značné míry zkomplikován. Pro příští obměnu je proto nezbytné, aby předseda byl vybírán ze stávajících členů OP. Komise diskutovala situaci v jednotlivých OP. Doc. Machan navrhnul, aby nejproblematictější zpráva byla přepsána. Prof. Polívka bude tento problém diskutovat s prof. Štěpánkem.

Ad 3c) Termín k zasílání připomínek k Modulu 1 uplynul v pátek 7. října 2022, bylo zasláno cca 30 připomínek (obdobně jako v minulém roce). KHV byl předložen přehled připomínek. Námitky byly zaslány příslušným předsedům Odborných panelů, kteří se ve spolupráci s garanty hodnocení vybraných výsledků příslušných oborů k jednotlivým námitkám vyjádří. Paralelně se k námitkám z procesního hlediska vyjádří Odbor podpory Rady. Návrh vypořádání námitek bude následně předložen ke schválení KHV a finálně schválen Radou.

Ad 3d) Komise diskutovala podnět zasláný Asociací výzkumných organizací (AVO) na doplnění Modulu 2 podle M17+ Příručky. AVO požaduje hodnocení výkonnosti výzkumu nejen bibliometrickými ukazateli ale i jinými indikátory (zejm. objem získaných prostředků VO, počty a skladba pracovníků VO, statistické analýzy, kvantitativní analýzy pro oblast aplikovaného výzkumu atd.). Od letošního roku je součástí zprávy pro VO za Modul 2 i tzv. část II nad daty zpracovanými s podporou IS VAV / RIV, ve které byl identifikován počet aktivních autorů a autorek v jednotlivých oborech v letech 2017 – 2020 a podíl těchto autorů a autorek VO na produkci ČR v daném oboru. Další připravená analýza je součástí následujícího bodu programu 148/3e. Mimo kompetenci Odd. hodnocení výzkumných organizací je analýza finančních toků, takový přehled je připravován poradci ministryně VVI a ve spolupráci s vedlejším Odborem, aby byl pro účely hodnocení poskytnut.

Ad 3e) V návaznosti na M17+ Příručku připravilo Odd. hodnocení výzkumných organizací analýzu celkové produkce výsledků VaVal s rokem uplatnění 2017-2020, publikačních zvyklostí nad daty z databáze IS VaVal / RIV v členění podle jednotlivých oborů i druhů výsledků (link <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoibNTk1YzUxY2EtM2IzMi00MzliLThiZDYtOTA1YmFhOTkzMzklkiwidCI6IjZjNmIzYTI4LWQ2MzEtNDgxMi1hMTQzLWVhNWY2NzFjNTVhYyIsImMiOiI9>)

Analýza dává odpověď na následující otázky: Jaké jsou typické publikační výstupy ve vybraném oboru? Které VO jsou v daném oboru nejaktivnější? V jakém oboru se publikuje nejvíce výsledků

daného druhu? Jaká je publikační aktivita na úrovni organizačních jednotek s rozdělením na druhy výsledků různých VO? Část analýzy je věnována i Modulu 1 nebo použití jazyků ve vybraném oboru. Analýza výsledků typu kniha nebo kapitola v knize je náročná, navrhuje se zavést v RIV číselník vydavatelů, jehož základem může být tzv. Nordic list. Pro účely analýzy byl např. dataset ručně vyčištěn, ovšem bez strukturální změny bude analýza vykazovat vysokou chybovost.

Ad 3f) Komise diskutovala problematiku publikování v časopisech vydávaných nakladatelstvím MDPI a negativní dopady přístupu open access. **Závěr: KHV nezpochybňuje kvalitu některých časopisů vydávaných nakladatelstvím MDPI**, zejména těch, které byly založeny před více než deseti lety, mají ve svých oborových skupinách již zavedené místo a často patří do prvního kvartilu v daném oboru. Nicméně **upozorňujeme na problematické vydavatelské praktiky MDPI spočívající ve vydávání obrovského množství speciálních čísel**. KHV nabádá k obezřetnosti jak při zasílání publikací do těchto speciálních čísel, tak zejména při přijímání výzev k editaci speciálních čísel v nakladatelství MDPI. KHV bude v budoucnu usilovat o **monitoring publikační aktivity ve speciálních číslech MDPI** jako dalšího podpůrného parametru vstupujícího do bibliometrického hodnocení výsledků výzkumných organizací.

Ad 3g) Termín výzvy na podávání návrhů na členy Komise byl prodloužen do 4. 11. 2022. Členové KHV mají možnost vyjádřit/doporučit kandidáty, volba proběhne na 384. zasedání Rady dne 25. listopadu 2022.

KHV se na posledním jednání shodla na principech průběžné personální obměny OP. V loňském roce byla obměna masivní, v letošním roce by měla být méně rozsáhlá, je třeba zachovat kontinuitu, obměna nesmí ohrozit proces hodnocení. K obměně by mělo dojít v případě statutárních zástupců/souběhu funkcí apod. a postupně také ve FORDech, kde jsou oba panelisté od počátku hodnocení. Oddělení hodnocení VO dále eviduje min. jednu rezignaci na pozici panelisty. Prof. Vorel jako předseda OP6 je také jediným předsedou, který funkci zastává od počátku fungování M17+.

Prof. Polívka představil finální znění Výzvy. Výzva byla schválena a bude předložena Radě na jejím zasedání dne 25. 11. 2022, následně bude zveřejněna.

Ad 3h) Prof. Polívka navázal na diskusi ze 147. jednání Komise ve věci úpravy statutu KHV. Formulace z právního oddělení ještě nebyla připravena, bod byl přesunut na 149. jednání.

Ad 3i) Dr. Miholová shrnula dosavadní snahy ministerstva obrany a VO v jeho gesci o rozšíření klasifikace OECD o ford „obrana“. Manual Frascati je v nepravidelných intervalech aktualizován a je možné na aktualizaci participovat. KHV se shodla, že bude z úrovně ÚV ČR resp. Rady resp. ministryně VVI připraven dopis s touto žádostí.

Ad 3j) Prof. Polívka informoval o konferenčním setkání, které organizuje Rada vysokých škol, a to ve čtvrtek 15. prosince 2022 odpoledne v prostorách Národní technické knihovny (Ballingův sál).

Ad 4) Prof. Polívka shrnul kontext vzniku dokumentu *Agreement on Reforming Research Assessment*. Členům KHV byl poskytnut český překlad, za což předseda poděkoval prof. Kocourkovi. Množí se dotazy výzkumných organizací, jak s materiálem pracovat, zda je vhodné se ke koalici připojit. Je Metodika 2017+ v dostatečném souladu s předkládaným dokumentem? Dr. Majer Komisi seznámil s výsledky detailní analýzy a komparace ARRA s Metodikou 2017+, které prezentoval na jednání Mezinárodní rady, vyloučil neshody.

Závěr: KHV doporučuje výzkumným organizacím postupně adaptovat svá vnitřní hodnocení VaV podle doporučení popsanych v dokumentu „Dohoda o reformě hodnocení výzkumu“

publikovaném 20. 7. 2022. **KHV konstatuje vysokou míru souladu dokumentu s Metodikou 17+ na národní úrovni. KHV doporučuje VO vstoupit do Koalice pro reformu hodnocení výzkumu** a tím se zavázat k dodržování pravidel a doporučení popsanych ve výše uvedeném dokumentu. Další podrobnosti lze najít na webu koalice (CoARA) <https://coara.eu>, kde je možné najít jak výše zmiňovaný dokument, tak i dokument podepsat a stát se členem Koalice.

Ad 5) KHV byla seznámena s postupem úprav automatizovaného systému předávání dat o dotacích Ministerstvu financí. Ing. Rychtařík shrnul obsah schůzky s poskytovateli ze dne 1. 11. 2022, kde byli poskytovatelé seznámeni s postupem prací v IS VaVal a termínech předání údajů účelové (do 21. 11. 2022) a institucionální podpory (do 10. 12. 2022) z IS VaVal do RIS ZED. Schůzky se zúčastnili i zástupci Ministerstva financí, kteří se pokoušeli vysvětlit některé nejasnosti.

Ad 6) Dr. Majer Komisi upozornil na dopady hodnocení na distribuci financí uvnitř univerzit. Na konferenci Všechno bylo prezentováno systém vnitřní evaluace nejmenované univerzity, který popírá základní principy M17+.

Příští řádné 149. jednání se koná dne **5. 12. 2022 od 13.00 hod. online** via aplikaci WEBEX.

V Praze dne 25. listopadu 2022

Zapsala: M. Avakian

Schválil: T. Polívka